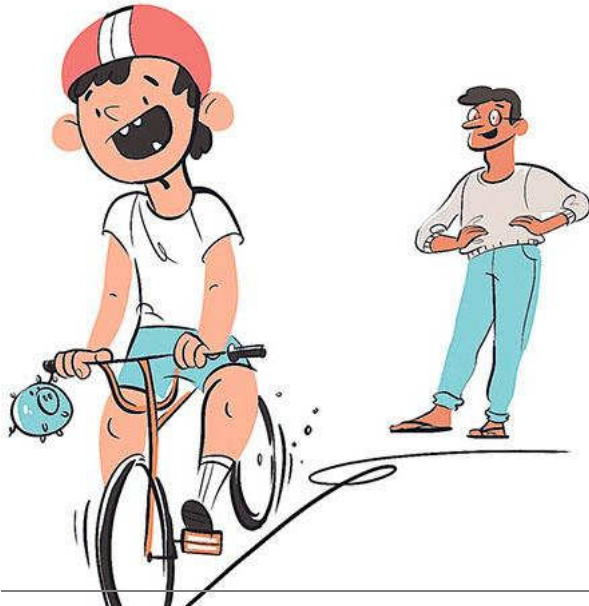

לידה עד 20

מאיפה בא הכסף וכמה הוא עולה

ילדים זה שמחה, אבל הם גם הופכים את החיים ומעצבים אותם מחדש. בשני העשורים הראשונים לחייהם ירכשו הילדים הרגלים ומיומנויות שיקבעו איך ההתנהלות הכלכלית שלהם תיראה בעתיד, וכאן להורים יש הזדמנות פז לעשות את הדברים נכון. ההכנסה העיקרית של ילדים בשנים הללו מגיעה מדמי כיס, שאפשר בקלות לנצל כדי להכין אותם לחיים האמיתיים. הנה כמה כללים שמתאימים לגילי 7-12:

1 מתי לתת? כדי לדמות התנהלות קרובה ככל היותר לחיים עצמם, מומלץ לתת את דמי הכיס פעם בחודש ולא פעם בשבוע.

2 כמה לתת? בחרו מספר בין 2 ל-10, שיתפקד כמקדם דמי הכיס המשפחתי. הכפילו אותו בגיל הילד, ותקבלו את גובה דמי הכיס החודשי עבורו. אם בחרתם במקדם 4, ילד בן 7 יקבל 28 שקל בחודש ואחותו בת ה-10 תקבל 40. אם הסכום הסופי יוצא גבוה מכפי שאתם מוכנים להוציא, פשוט בחרו מספר נמוך יותר.

3 מה עושים כשנגמר? בוחנים על מה הוצאנו, איפה יכולנו לחסוך ולומדים איך לנהל את התקציב טוב יותר בחודש הבא.

כסף על הרצפה

**עצות קטנות
לחיסכון גדול**

1

הגדילו את החיסכון לבל ילד שהמדינה מעניקה, ובחרו עבורו מסלול מניב תשואה. אם מצבכם הכלכלי מאפשר, פתחו על שם הילדים חסכונות נוספים

2

לא חייבים לקנות חדש. תינוקות מייצרים סל הוצאות עצום, אבל ישנו שוק יד שנייה תוסס לכל המוצרים, ותמיד אפשר לקבל בגדים וציוד בירושה ממשפחה ומחברים. רכשו בתבונה מוצרים שימשו אתכם לאורך זמן

3

היערכו מראש לאירועים גדולים. התחילו להתכונן לבר המצווה, למשל, שלוש שנים מראש, ושלו בתכנון גם שיעור בניהול תקציב נכון ושפוי

ההזדמנות

מבט לעתיד

ללמוד להתנהל עם כסף

בכל הקשור לחינוך פיננסי, כמו בהרבה תחומים אחרים, לא כדאי לסמוך על בית הספר. הנה חמש עצות לחינוך פיננסי יעיל:

1 דברו על כסף: כדאי כמובן להתאים את התוכן לגיל, אבל מומלץ לדבר כמה שיותר. הלימוד הכי טוב מתרחש בסיטואציות הרגילות של החיים. כשהולכים לכספומט אפשר לדבר על איך הגיע הכסף לקיר, בסופר אפשר ללמד השוואת מחירים.

2 הציגו דוגמה אישית: הקפידו שהמסרים שאתם מעבירים במילים יתאימו להתנהגות שלכם בשטח. למשל, בבנק

בונים כושר השתכרות מגיל צעיר

יכולת ההשתכרות היא אחד הנכסים החשובים של אדם, וכמו בכל נכס, גם בה יש להשקיע כדי לשכלל, לפתח ולהשביח אותה. הנה שלוש תכונות שחשוב לחזק אצל נערות ונערים, כדי שיפתחו כושר השתכרות גבוה בעתיד:

1 סתגלנות: עולם העבודה משתנה בימינו בקצב מטורף, ומי שיוודעים ללמוד במהירות מערכת חדשה, שוק חדש או תפקיד חדש יצליחו בו. עודדו את הילדים להתנסות בתחומים מגוונים, שברו מדי פעם את השגרה היומית וספקו להם אתגרים שיפתחו להם אופקים חדשים.

3 **ורסטיליות:** בעולם העבודה החדש לא צריך להבין הרבה בדבר אחד, אלא להבין מספיק בהרבה דברים. עובד מומחה בכתיבת קוד בלבד מועיל פחות מעובד שיוודע לכתוב קוד, אבל גם מבין איך הוא משתלב בכלים אחרים והיכן ניתן ליישם אותו. חשפו את הילדים לסוגים שונים של ספורט, של תחומי ידע ושל התנסויות בכלל.

נובע הפער. הילדה רוצה נייד חדש? דברו על חשיבות החיסכון בדרך להגשמת מטרות.

4 **תנו להם לנהל כסף:** דמי כיס בהתאם לגיל זה מצוין ומאפשר לילדים להתנסות בניהול כסף, בקביעת סדרי עדיפויות ובקבלת החלטות. תנו להם גם לטעות, ודברו על זה.

5 **עודדו אותם לעבוד:** כשמבינים את הקושי שבהשתכרות לעומת הקלות שבבזבז, לומדים באמת את ערך הכסף. מגיל מסוים, עבודה היא כלי נהדר

כך תנדלו ילדים שיוודעים להתנהל עם כסף

מה כדאי שילדים ידעו	עד כיתה א'	עד כיתה ד'	עד כיתה ו'	עד כיתה ט'	עד סוף י"ב
ניהול תקציב	• לבחור מוצר אחד ולוותר על אחר • לחסוך במידת האפשר במים ובחשמל	• להשתמש בדמי הכיס בעצמם, למטרות שהגדרתם יחד	• לקבוע סדרי עדיפויות כגבי דברים שרוצים לקנות מכסף שחסכו או לקבל במתנה ליום ההולדת	• לממן חלק מהוצאותיהם בעצמם, מדמי כיס שהולכים וגדלים עם הגיל	• לעבוד ולהרוויח כסף משלהם • לזהות אם וכאשר זכויותיהם כעובדים נפגעות, ולשתף אתכם בכך
בנקאות וביטוח	• איך נראה כסף, ומה עושים איתו	• מהו בנק ולמה אנחנו מפקידים אצלו את הכסף שלנו	• מה היתרונות והחסרונות של אמצעי התשלום השונים – מזומן, צ'ק, כרטיס אשראי, אפליקציות תשלום	• מושגים בנקאיים כמו הכוואה, ריבית ומשכנתא • מהו ביטוח וכיצד הוא מגן עלינו בעת צרה	• לנהל חשבון בנק שתפתחו ביחד • להשתמש באפליקציה של הבנק למעקב אחר החשבון
צרכנות נבונה	• להבדיל בין צריך לרוצה • ככדוק מחירי מוצרים ולהבין שיש מוצרים יקרים וזולים	• להשתתף בהכנת רשימת קניות וברכישה בסופר • לזהות פרסומות ולהבין מה עומד מאחוריהן	• להשוות מחירי מוצרים כשים לכ לאופן שבו מרכולים ומרכזי קניות מעודדים אותנו להוציא יותר	• לבצע קניית חכמות והסכנויות של בגדים ומתנות • לחסוך כשיוצאים עם חברים	• לבצע קניות ברשת, תוך בדיקת אמינות ובטיחות האתר
חיסכון	• לחסוך חלק מדמי הכיס בקופה משלהם	• להגדיר מטרה לחיסכון ולעמוד בה	• לשקול לתרום סכום מסוים מהכסף שחסכו למטרה שחשובה להם	• להבין את התועלת שבחיסכון. לצורך כך, תנו להם ריבית נדיבה	• להכיר אפיקי השקעה וחיסכון אפשריים • לתכנן כיצד להשתמש בחוכמה בכסף שהצטבר בחיסכון שפתחתם עבורם

